

BINNENLAND BUITENLAND OPINIE CULTUUR ZIZONDER WIN! MAGAZINE MEER

Sportpsycholoog licht samenhang voetbal en holebiseksualiteit toe

18/02/2017 - 16:14 Elisa Schanzer

Cedric Arijs is als sportpsycholoog actief bij Psy4Sport en Mensana. Samen met zijn collega's staat hij in voor de mentale begeleiding van onder andere ons nationale vrouwenvoetbalteam, de Red Flames. Cedric is geen expert op vlak van begeleiding van holebiseksualiteit in het algemeen, maar vertelt ons over de samenhang van het sportmilieu en holebiseksualiteit naar aanleiding van het project Heroes of Football.

Kun je spreken over een algemene aanvaarding van holebi's in het voetbal?

Cedric: "Ik kan daar niet op antwoorden op basis van cijfers of populatieniveau. Laat ik het zo zeggen: in mijn ogen is er nog steeds een probleem van zodra één persoon zich niet goed in zijn vel voelt omdat hij zich benadeeld voelt omwille van zijn seksuele geaardheid of omdat hij zich op basis daarvan niet kan uiten. Dat gebeurt sowieso nog. Ik denk dat we daar realistisch in moeten zijn. Het is voor elke jongere of volwassene al een uitdaging om uit de kast te komen, dus ik denk dat dat ook van toepassing is in het voetbal. Het zou geen issue mogen zijn, maar het is voor veel holebi's nog steeds een uitdaging. Dus ik geloof dat we nog lang geen algemene aanvaarding hebben, want anders zouden er ook minder problemen zijn."

Zie je verschillen tussen mannen- en vrouwenvoetbal?

Cedric: "Dat is een interessante vraag. Daar zie ik een omgekeerd stereotype. In het vrouwenvoetbal hoor je vaak net de reactie "Ah, het is een vrouw die voetbalt. Ze zal wel lesbisch zijn". Terwijl het voor mannen in het voetbal een probleem zou kunnen zijn mochten ze homo zijn, lijkt het bij vrouwen bijna vanzelfsprekend dat ze lesbisch zijn. Alsof je geaardheid bepaalt welke sporten je kan of mag spelen. Ik denk dat veel van die stereotypen historisch gegroeid zijn omdat vrouwen vroeger ook geen toegang hadden tot bepaalde sporten. Dez of gene sport werd beschouwd als niet 'vrouwelijk'. Gelukkig zijn we in België zover geëvolueerd dat elke man of vrouw elke sport mag uitoefenen. Helaas moet de algemene mind-set van de bevolking soms nog veranderen dat het echt wel oké is dat elk geslacht elke sport uitoefent."

Waarom wordt holebiseksualiteit minder geaccepteerd in mannenvoetbal?

Cedric: "Opnieuw denk ik dat het aan de historische groei van de sport ligt. Voetbal is altijd de sport van de volksmassa, van de gewone man geweest. Er werd altijd op school en na schooluren op pleintjes voetbal gespeeld met jongens onder elkaar. Er is veel fysiek contact tijdens het sporten zelf of bij het vieren van een punt. Achteraf wordt er samen gedoucht bij de voetbalclubs. Vroeger was dat allemaal oké als mannen onder elkaar, maar plots is het niet meer oké in hun hoofd als iemand met een andere seksuele geaardheid in de groep zit. Dat heeft met onze mind-set te maken. Het lijkt dan plots een issue dat een homoseksuele voetballer fysiek contact zou hebben met een teamgenoot of om samen te douchen, alsof die voetballer onder de douche al zijn teamgenoten staat te observeren en het een onderdeel van een opwindende fantasie zou worden. Ik denk dat we zeker kunnen zijn dat dit gewoon niet het geval is. Als mensen, hetero of holebi, naar het voetbal komen, doen ze dat om te voetballen. Je tackelt om de bal te bemachtigen of je tegenstander neer te leggen, en daar komt heus niets seksueel bij kijken. Maar er is ergens een vrees in het hoofd van de mensen, denk ik, waardoor homoseksualiteit nog niet geaccepteerd wordt. Mensen voelen zich geïsoleerd. Ze worden zich ook een pak bewuster van het feit dat er iemand in de buurt is die potentieel verliefd op hen kan worden of iets voor hen zou kunnen voelen, wat voor hen vreemd aanvoelt."

Veel coaches vrezen dat de prestaties eronder gaan lijden. "Als mijn team zich zorgen maakt over de seksuele geaardheid van hun medespeler, dan gaat de aandacht niet naar de voetbal op het veld." Daar zit ergens een ongegronde vrees want openheid kan de prestaties net verbeteren. Als er een open sfeer is zonder taboes, waar iedereen zichzelf kan zijn, dan zal er veel minder stress zijn, zal er veel meer authenticiteit van de spelers zijn en zal iedereen veel meer kans maken op persoonlijke groei. Op zijn beurt gaat dat de prestaties ten goede komen."

En hoe zit het in de supporterscultuur?

Cedric: "Bij de supporters zit het vaak in het taalgebruik. Dat is niet enkel in de supporterscultuur. In ons taalgebruik worden homomannen nog vaak gezien als soft, zacht. Lesbische vrouwen worden dan weer als te mannelijk en te hard beschouwd. Als er bijvoorbeeld bij het mannenvoetbal iemand ligt te kermen op de grond wordt er al snel gezegd 'ach, mietje, sta op'. Dus je hoort in onze taal de connotatie tussen homoseksualiteit en verwijfd. Dat speelt natuurlijk ook een grote rol: want iemand die echt homo is, vraagt zich dan af of ze hem niet nog meer gaan viseren, en hoe hij zich dan moet voelen? Misschien is hij helemaal niet zacht van aard maar wel homo, en hoe moet je daar dan mee omgaan?"

Maar ik denk dat dat niet enkel eigen is aan de voetbalcultuur, ook onze ruimere omgeving is zo. Tijdens de actie van Tournee Minerale deze maand las ik op mijn Facebookprofiel: 'Iemand die een maand geen alcohol drinkt, da's voor jeanetten'. Het zit zo hard ingebakken in ons taalgebruik dat homoseksuele mannen zwak zouden zijn. Terwijl wanneer je erover nadenkt het totaal geen steek houdt dat iemand met een andere seksuele geaardheid anders met alcohol zou omgaan. Ik denk dat dezelfde vergelijking opgaat als het gaat over een rondje voetbal spelen."

Denk je dat er iets gedaan zou kunnen worden?

Cedric: "Ik denk dat de acties van Heroes of Football een goede eerste stap is. Maar wat er nodig is, is een sfeer van acceptatie. Dat mensen die uit de kast willen komen weten dat het oké is om een andere seksuele geaardheid te hebben in de voetbal, en dat ze nog altijd mogen spelen. Ik denk dat dat een eerste grote stap is om het ook bespreekbaar te maken. Ook als er niet direct iemand opstaat als rolmodel voor de LGBT-community, dat het gewoon bespreekbaar wordt. Dat er ook in andere voetbalploegen waar geen homoseksuele spelers aanwezig zijn over gepraat wordt en dat het onderwerp over de tongen gaat. Dat zal helpen om coming-outs te vergemakkelijken."

Focust de holebibeving dan niet te hard op het belang van een eventuele coming-out door een voetbalster?

Cedric: "Daar haal je een goed punt aan. Rolmodellen zijn absoluut nodig, en ik bewonder de mensen die dat op zich nemen enorm. Want er komt heel wat bij kijken, wat een enorme druk met zich kan meebrengen. Je gaat moeten opletten wat je zegt en hoe je je profileert, want je spreekt dan voor een grote groep. Zelfs binnen de groep van holebi's zijn er nog steeds grote individuele verschillen over hoe ze willen gepercipieerd worden. Dat is ook waar de regenboogvlag van de LGBT-gemeenschap voor staat: diversiteit. Dus ik heb bewondering voor de mensen die het op zich willen nemen. Maar het is één ding om het uit te spreken onder vrienden, wat in mijn ogen de eerste stap moet zijn van deze campagne, m.n. homoseksualiteit bespreekbaar maken onder vrienden en in clubs. Het is echter iets heel anders om ook buiten die groep als homo naar voren te treden. De focus mag dus niet enkel op de tweede stap liggen. Wat mij interessant zou lijken is dat er, naast de Hero of the Month, zoals de actie momenteel loopt, ook acties komen van groepen of ploegen die zeggen dat het niet uitmaakt welke seksuele geaardheid je hebt en dat voetbal draait om het spel. Dat zie je bijvoorbeeld ook bij Dries Mertens die dat heeft ingesproken in een filmpje. Maar het zou leuk zijn mochten lokale teams zich ook unaniem willen uitspreken op clubniveau."

Ik denk dat het succes van de actie zal afhangen van hoezeer mensen zich op hun gemak voelen in hun eigen club, zonder dat ze daarvoor in de media moeten komen of dat het doorheen de hele sociale media verspreid wordt als zijnde een rolmodel. Het eerste doel moet zijn dat op kleine schaal homo's en lesbiennes die nog niet uit de kast zijn gekomen, zich ook op hun gemak voelen. En als die acceptatie er is zou dat ook versterkend kunnen werken. Kijk bijvoorbeeld naar de eerste Hero of Football, de Spaanse scheidsrechter Jesús Tomillero. Hij wou eerst stoppen als scheidsrechter omdat hij doodsb bedreigingen kreeg omdat hij homo is. Maar door de overweldigende steun die hij daarna kreeg, heeft hij het toch op zich genomen om op te staan als rolmodel. Dus ik vind dat er eerst acceptatie moet komen, en dan kunnen de rolmodellen opstaan. Maar het moet in de juiste volgorde gebeuren."

In het algemeen heb je mensen die werk en privé gescheiden willen houden. Zou dat bij voetballers ook het geval kunnen zijn?

Cedric: "Ik kan in je vraag inkomen, en het is een moeilijke om te beantwoorden. Het is mijn heel persoonlijke visie, maar in mijn ogen overstijgt homoseksualiteit of seksuele geaardheid een beetje werk en privé. Het zou niet mogen zijn dat seksuele geaardheid iets privé is. Het is wie jij bent, het is onderdeel van je identiteit. Je zou de vergelijking kunnen maken met de metal-subcultuur. Ik kan me voorstellen dat je je muzieksmaak niet te opvallend wilt tonen of niet te ruig wilt overkomen op het werk, maar dit gaat voor mij veel dieper. Het gaat over op wie je verliefd kan worden, en voor mij hoeft die scheiding tussen werk en privé er niet te zijn. En het feit dat mensen die scheiding willen houden, toont aan hoe groot het taboe nog is. Terwijl je seksuele geaardheid niets te maken heeft met de kwaliteit van hoe je gaat spelen of je werk gaat doen. Dit is een zeer persoonlijke mening uiteraard."

Is er een verschil tussen de hoge en de lage competitie?

Cedric: "Ik heb op dat vlak opnieuw geen cijfers, maar ik heb het gevoel dat spelers, coaches en scheidsrechters anders geraakt kunnen worden door de reacties. In lagere competities staan de spelers nog veel dichter bij de mensen langs de zijlijn, en krijgen de reacties rechtstreeks in hun oren geroepen. De spelers in hogere competities, en dan denk ik eerder aan de spelers met voorbeeldfuncties of de sterspelers, krijgen de verwijten online te zien. Het is door sociale media ook een pak anoniemer, maar het massale karakter maakt het daarom zeker niet minder bedreigend en aanvallend natuurlijk. Dus de manier waarop homofobie geweld bij je terechtkomt is anders, maar in beide manieren komt het natuurlijk enorm hard aan als je uitgescholden wordt omwille van je seksuele geaardheid. "

Wat moet de voetbalbond doen bij anonieme vragen?

Cedric: "De voetbalbond is al goed werk aan het doen om psychologie meer in de sport te brengen. In eerste instantie is dat meer het prestatiegerichte psychologische luik, dat speelt bij de eersteklasclubs die een sportpsycholoog hebben, net zoals onze nationale ploegen van de Rode Duivels en de Red Flames. Bij die laatste ben ik ook actief als sportpsycholoog, en dat is prestatiegericht. Als sportbond begrijp ik dat daar ook de primaire taak ligt op dit moment. Ik hoop dat ze in de toekomst verder zouden kunnen evolueren en ook de maatschappelijke rol die ze daarin kunnen spelen, zouden opnemen. Om de spelers te ondersteunen en de nodige doorverwijsinstanties op te zetten waar spelers terecht kunnen met hun vragen. Ik denk dan aan instanties als Wel Jong Niet Hetero, de Holebifoon of verenigingen zoals çavaria. Samenwerkingsverbanden aanhalen lijkt me superbelangrijk. Ook kijken welk nieuw materiaal daaruit kan voortkomen is interessant. Ik ben heel nieuwsgierig naar wat de toolkit van Heroes of Football gaat inhouden want die is nog in volle ontwikkeling. Ik hoop dat al die partijen rond de tafel kunnen zitten om elkaar erin te ondersteunen, want zo wordt het effect van deze campagne alleen maar vergroot."

Update van de redactie 23-02-2017: Ondertussen is bekend dat Mister Gay Belgium 2016 Raf Van Puymbroeck aanspreekpunt is voor holebivoetballers vanuit Heroes of Football, en voetballers hem kunnen bereiken voor ondersteuning en doorverwijzingen.

De Heroes of Football toolkit is te downloaden op de [website van Heroes of Football](#). Er zijn verschillende toolkits aangepast voor verschillende doelgroepen.

Bron: Eigen verslaggeving

Lees meer over:

Gerelateerd nieuws:

[VIDEO | Mister Gay Belgium Raf Van Puymbroeck contactpersoon holebivoetballers](#)

[Koninklijke Belgische Voetbalbond zoekt holebivoetballers \(m/v/x\)](#)

[Voetballer Deni Sampermans doet coming-out](#)

[Koninklijke Belgische Voetbalbond](#) [sport](#) [holebi](#) [homo](#) [coming-out](#)

LEES OOK

[VIDEO | Red Flames U19 Cassandra Missipo en Lowiese Seynhaeve doen coming-out](#)

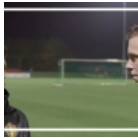
[Pink Brand of the Year: stem op LGBT-vriendelijke merken](#)

[FOTO | Raf Van Puymbroeck stelt zich voor bij Mister Gay World 2017](#)

[Mister Gay Belgium Raf Van Puymbroeck in volgende 'FC De Kampioenen'-film](#)

[Vraag aan Dries Mertens: "Waarom zijn er geen homo's in het topvoetbal?"](#)

[FOTO | Ihsane Jarfi-Dag tegen holebifobie en transfobie in het teken van sport](#)

NEEM EEN ABONNEMENT
OP ZIZO-MAGAZINE